

Nieuwsbulletin stichting ter verbetering van agrarische structuur

INHOUD

Kavelruil 'Egboetswater'

Kavelruil zorgt voor duidelijke kwaliteitsimpuls rond Oostwoud en Andijk.

Afscheid Johan Oskam

Johan Oskam uit Purmerland heeft afscheid genomen als regiobestuurder van Stivas namens LTO Noord.

Visie op kavelruil

Interview met Ninouk Vermeer van Natuurmonumenten over het werk van Stivas.

Notaris Aad Overtoom

Bijna honderd kavelruilen begeleidde notaris Aad Overtoom

Kijk op het land ...

Samenwerking in het landelijk gebied.

Stivas mikt op 1000 hectare

Ambitie voor structuurverbetering in Noord-Holland van 2025 tot en met 2026

Stivas wil de komende jaren stevig doorpakken met vrijwillige kavelruil in Noord-Holland. In een nieuw voorstel voor de periode eind 2025 tot en met 2026 schetst de organisatie een ambitie van circa 500 hectare ruil per jaar, met in totaal zo'n 1.000 hectare structuurverbetering in het landelijk gebied.

De aanleiding is duidelijk: na afloop van de POP3-subsidieperiode (2016-2024) ontbrak per 1 januari 2025 een directe opvolger. Om in de tussentijd projecten te kunnen blijven ondersteunen, kreeg Stivas van de provincie Noord-Holland een overbruggingsbijdrage van 500.000 euro.

Cruciaal

Volgens directeur Dick Wismeijer is continuïteit cruciaal. "Kavelruil is geen instrument dat je even stilzet en later weer oppakt. Het draait om vertrouwen, om lopende processen in gebieden. Als je daar een gat laat vallen, verlies je momentum," zegt hij. "Juist nu er veel opgaven zijn die vragen om slimmeerschikking van grond."

Vrijwillige kavelruil speelt volgens Stivas een sleutelrol in het verbeteren van de

verkaveling, die door bedrijfsontwikkeling, functiewijzigingen en overheidsingrepen onder druk staat. Door grond op vrijwillige basis te ruilen, kunnen landbouw, natuur, waterbeheer en infrastructuur beter op elkaar worden afgestemd.

Die integrale aanpak levert volgens de organisatie meerdere effecten op. Zo kan een betere verkaveling bijdragen aan minder stikstofuitstoot, onder meer doordat grotere huiskavels de beweiding gemakkelijker maken. Ook op het gebied van klimaatadaptatie en biodiversiteit worden voordelen genoemd, bijvoorbeeld door meer ruimte voor grasland, kruidenrijke mengsels en efficiënter gebruik van meststoffen.

[- lees hier het hele artikel -](#)

'Kavelruil kan mooi smeermiddel zijn'

Afscheid van Johan Oskam

Johan Oskam uit Purmerland heeft afscheid genomen als regiobestuurder van Stivas namens LTO Noord. Ongeveer acht jaar was hij betrokken bij de stichting.

In die periode zag hij hoe vrijwillige kavelruil kan bijdragen aan een betere agrarische structuur in de regio. Volgens Oskam zit de kracht van Stivas vooral in het praktisch oplossen van knelpunten. "Vrijwillige kavelruil is een mooi smeermiddel om dingen die vastzitten een beetje vlot te trekken. Als je kavels dichterbij huis krijgt en minder versnippering hebt, levert dat direct voordeel op voor een ondernemer."

In de regio zag hij verschillende voorbeelden waarbij ruilen echt verschil maakten. "Soms zie je dat een bedrijf door ruiling veel logischer komt te liggen, met gronden die meer één geheel vormen. Dan merk je hoeveel winst er te behalen is." Tegelijk benadrukt hij dat kavelruil alleen werkt als mensen er zelf de meerwaarde van inzien. "Je kunt op de kaart van alles bedenken, maar uiteindelijk moet iedereen er achter staan. Juist daarin zit de waarde van vrijwilligheid."

[- lees hier het hele interview -](#)

Kavelruil 'Egboetswater'

Oplossingen voor landbouw en recreatie

De vrijwillige kavelruil 'Egboetswater' in het landelijk gebied rond Oostwoud en Andijk heeft gezorgd voor een duidelijke kwaliteitsimpuls voor zowel de agrarische structuur als de recreatieve inrichting van het gebied.

Door gronden slimmer te herschikken, worden huiskavels versterkt, versnippering tegengegaan en ontstaat er tegelijkertijd meer ruimte voor recreatie langs het Egboetswater. Een van de grootste stappen wordt gezet door melkveehouderij Schipper in Oostwoud ([- lees hier het verhaal van Pim & Bart -](#)). Door de aankoop van ruim 9 hectare grond, waaronder direct aangrenzende percelen, groeit de huiskavel van circa 24 naar bijna 29 hectare. Dat betekent een uitbreiding van ongeveer 19 procent. De kortere afstanden en betere verkaveling zorgen voor efficiënter werken en vergroten de bedrijfszekerheid. Daarmee wordt het bedrijf beter voorbereid op de toekomst.

Wandelpad

De kavelruil biedt daarnaast kansen voor recreatie. Het Recreatieschap Westfriesland verwerft een strook grond langs het Egboetswater voor de aanleg en verbetering van een wandelpad. Daarmee wordt de recreatieve zone langs het water verbreed en beter ingericht voor gebruik en onderhoud. Voor wandelaars ontstaat zo een aantrekkelijker en toegankelijker gebied.

Per saldo laat de kavelruil Egboetswater zien hoe met vrijwillige afspraken meerdere doelen samenkomen: sterkere landbouwbedrijven, minder versnippering en een landschap dat ook voor recreanten beter beleefbaar wordt.

Visie op kavelruil

Interview met Ninouk Vermeer van Natuurmonumenten.

Ninouk Vermeer werkt sinds vier jaar bij Natuurmonumenten en vertegenwoordigt namens de terreinbeherende organisaties het natuurbelang in het algemeen bestuur van Stivas.

In haar werk heeft zij veel contact met provincies, waterschappen en andere grondeigenaren over vraagstukken rond natuurontwikkeling, waterbeheer en ruimtelijke inrichting.

Welke functie vervult kavelruil daar in?

Vermeer: "In een provincie waar de druk op de ruimte groot is, helpt het om samen te zoeken naar oplossingen waarbij meerdere doelen tegelijk gerealiseerd kunnen worden."

Kunt u zich kort voorstellen en uw rol bij Natuurmonumenten toelichten?

Vermeer: "Ik werk inmiddels ruim vier jaar bij Natuurmonumenten en ben daar vooral bestuurlijk actief. Dat betekent dat ik veel contact heb met provincies, waterschappen en gemeenten, maar ook met andere natuurorganisaties en agrarische natuurverenigingen. In die rol probeer ik belangen bij elkaar te brengen en te kijken waar samenwerking mogelijk is...."

[- lees hier het hele interview -](#)

Aad Overtoom begeleidde bijna honderd kavelruilen

Kandidaat-notaris Aad Overtoom van Mantel & Voors in Benningbroek draait al decennialang mee in de wereld van kavelruilen. Sinds zijn eerste dossier in 1994 begeleidde hij er naar eigen schatting minimaal tachtig tot negentig.

Inmiddels is hij aan het afbouwen, maar nog altijd wordt hij regelmatig ingeschakeld om mee te kijken of een ruil juridisch klopt. "Die ervaring helpt toch," zegt hij. "Ik weet waar ik op moet letten."

Zijn eerste kennismaking met kavelruil herinnert hij zich nog goed. "Die speelde in Hoogwoud. Ik kreeg een telefoontje van toenmalig veldmedewerker Theo de Haan van Stivas: of ik een akte kon maken. Voor mij was het toen helemaal nieuw." Vanuit zijn eerdere werk in Hoorn had hij er wel eens van gehoord, maar zelf nog niet mee gewerkt. "Ik heb toen eerst mijn oude kantoor gebeld: wat moet ik doen, hoe zit dat? Zij hebben me het model aangeleverd en eigenlijk liep het meteen."

[- lees hier het hele artikel met Aad Overtoom -](#)

Kijk op het land...

In het gebied rond de kavelruil voor Egboetswater beheert Agrarisch Natuurvereniging Het Noorden diverse percelen. Zo beheren de burens van de Schipper een perceel als plas-dras. De naastgelegen gronden worden door Schipper zelf extensief gebruikt met een verlate maaidatum. Door dergelijke samenwerkingen kunnen grotere aaneengesloten gebieden met dezelfde functie kunnen worden beheerd.